

HÖLGYEIM!

ha olcsón és elegánsan akarnak öltözködni, keressék fel
Gaálné Fridmann Teréz nő divatszalonját, Zrínyi utca 10.

Három előadás az egyetembarátok természet- tudományi szakosztályában

(A Délmagyarország munkatársától.) Az Egyetem Barátainak Egyesületének természet-tudományi szakosztálya szerdán délután szak-ülést rendezett. A szakülés első előadója Göcsei Imre volt, aki a *Lycopodialis* spóráival foglalkozott. Bevezetőben röviden megemlékezett az eddigi spórávizsgálatokról. Megállapította, hogy Kümmerle, Erdtmann, Meinke vizsgálatai nem dolgozzák föl a náluk található összes fajokat. Vizsgálatainak célja annak megállapítása volt, hogy van-e a spórák között morfológiai különbség és a spórák alapján meghatározható-e a növény? Az előadó bemutatta végül az általa összeállított határozókulcsot, amelynek alapján a *Lycopodiales* alakjai felismerhetők, valamint a spórákról készített rajzokat is.

Kovács József a búza epidermis sejtjeinek változandóságáról tartott előadást. Az előadó ismertette módszerét, amellyel a búza száráról, levélhüvelyéről, levéllemezéről és a kalász egyes részeiről epidermis sorozatot készített. Ezek alapján megállapíthatta, hogy más a szár, a hüvely, a levéllemez és az ezek átmenete közötti interklaris növekedési zóna epidermis szerkezete.

A nagy érdeklődéssel kísért előadás után Szalai István az „özönfa” meghatározását taglalta szövetani alapon. A kitűnő előadó a gyermekgyógyászati medencében, a Maros áradásai alkalmával előkerülő hatalmas, fekete-barna tölgyfa-törzsekkel foglalkozott, amelyeket az ottani nép „özönfa”-nak nevez. Szalai István kereszteszetekkel készített és mikroszkópikus vizsgálataival bebizonyította, hogy az „özönfa” kocsányos tölgy.

Mindhárom előadás a megjelentek körében őszinte sikert aratott.

Indítvány a tiszai rakpart átkövezésére és az ujszegedi liget kibővítésére

(A Délmagyarország munkatársától.) Wagner Ferenc törvényhatósági bizottsági tag két rendkívül érdekes indítványt juttatott el a polgármesteri hivatalhoz azzal a kéréssel, hogy azokat a legközelebbi közgyűlés elé terjesszék.

Az első indítványban Wagner Ferenc fölhozza a régi panaszt, hogy a tiszai rakpart egyes részein a romlott kövezet miatt alig tudnak közlekedni. Mintán a városnak nincs pénze ahhoz, hogy a rakpart kikövezését az utjavítások programjába illessze, más megoldáshoz kell folyamodni, hogy ezt az anomáliát mégis meg lehessen szüntetni.

Harminc évvel ezelőtt a város Tisza partjának azt a részét, amely a Tisza Lajos-körúti lejárótól a volt Szegfű-utcáig terjed, egész szélességben alapozott bazalt kockakövezettel látta el. A kövezett területnek egy részét, még pedig a partfal felé eső oldalt, nem használják, mert azt a részt a hajózási társaságok rakpartterületnek használják és így a forgalom szempontjából fölösleges, hogy itt ilyen elsőrendű kövezet feküdjék. Utasítsa a város a mérnöki hivatalt, hogy ezen területen az ott hiába fekvő kövezetet szedjék föl és ennek anyagából a volt Szegfű-utca felől kezdődően egy körülbelül 4 méter széles kifogástalan kocsitutat építsenek addig, ameddig a nyert kövekkel a jó ut a hid felé meghosszabbítható és az itt kiké- rülő hasított kövel burkolják alap nélkül azt a részt, amelyen az említett rakpart terület fekszik és ahol egy hasított kőburkolat is megfelelő.

Ez a munka lehetővé teszi, hogy a rakpartra érkező súlyosan megterhelt kocsik a hajókat men- nél hosszabb úton, megfelelő kövezeten közelí- tessék meg. Ezenfelül megemlíthető, hogy azon a helyen, ahol a jó kövezet fölszedendő, a rakpart ugy is el van süllyedve és az azon fekvő köve- zetet ugyanis át kell rakni.

Méreték hiányában megállapítható, hogy na- gyon sokat segítene a hajóba és a hajóból való kirakodóknak, ha csak párszáz méterrel is keve-

sebbet kellene a mostani tengelytörő kövezetet használni. A költségek pedig, mivel új anyagot nem kell beszerezni, tisztán a munkadíjra szorí- koznának.

A másik indítvány kifejti, hogy az ujszegedi park kibővítésére annak idején fönntartott villa- telkeket a város adja el és a befolyó összeg fele-

résben Ujszeged rendezésére fordítsák, a másik feléből egy újabb, legalább százholdas új erdős parkot létesítsenek. Ebben az új parkban, a fák fölnövekedése után el lehetne helyezni a Horthy- rokkant házat, erdei iskolát és fekvőcsarnokot.

Wagner Ferenc indítványát a legközelebbi köz- gyűlés tárgyalja.

A felsőház albizottsága 7 módosítása a zsidójavaslathoz

Csütörtökön az együttes bizottság tárgyal, szombatra összehívták a pléniumot

Módosítják az első szakaszt, külön bizottság határoz a mentesítésről,
a frontharcosok és hadirokkantak gyermekeinek mentessége. — A felsőház
más kívánságait a kormány a végrehajtási rendeletekben mérlegeli

Budapest, április 12. A felsőház egyesített bi- zottságaiból delegált albizottság délelőtt ülést tartott Tőrek Gyéza elnöklésével. A bizottság több tárgyalás után *kidolgozta a felsőház ál- tal kívánt módosításokat és azokat összeegyez- tette a kormány felfogásával.*

A felsőház által kívánt módosításokat Beth- len Pál gróf előadó ismertette ötnegyedórás beszédében. Az első szakaszhoz Glattfelder Gyula, Harrer Ferenc, Raffay Sándor, Serédi Jusztinián, Teleszky János, Ravasz László, Egry Aurél, Juhász Andor szóltak hozzá. A felszólalásokra Tasnádi Nagy András igazság- ügyminiszter és Teleki Pál gróf válaszoltak.

Az albizottság délelőtt-délután folytatta a részletes tárgyalást, majd

az elfogadott módosításokról

jelentést adtak ki. Eszerint az albizottság az alábbi módosításokat fogadta és javasolja, hogy

Jó és olcsó is

a Darmol hashajtó. Beváltja, amit ígér.
Nincs vele kényelmetlenség, bajlódás,
teafőzés, keserűízű anyagok nyelése,
Kitűnő ízű hashajtó a

Már 14 fillértől is minden gyógyszerárban kapható.

az általa elfogadott módosításokat az együttes bizottság is tegye magáévá.

I.

Az I. §. 3. bekezdésének a) pontjaként a követ- kező szöveget kell írni:

„Ha 1939. évi január hó 1. napja előtt lett ke- resztény hitfelekezet tagjává és azontul is keresz- tény hitfelekezet tagja maradt, ha szülői — ameny- nyiben szülői 1848. december 31. napja után szü- lettek, ezek felmenői is — az 1848. évi január hó 1. napja előtt Magyarország területén születtek és megkeresztelésének napja óta husz év eltelt.”

II.

Az I. §-t új 6. (utolsó) bekezdésként a követ- kező szöveggel kell kiegészíteni:

„A jelen törvényben meghatározott korlátozá- sokat nem lehet alkalmazni arra a zsidóra, aki- nek a törvény hatálya alól való mentesítését az erre a célra alakított bizottság egyhangu határo- zattal kimondja. A bizottság tagjai az országgyű- lés két Házának elnökei, a Kuria, a Közigazga- tási Biróság elnöke és a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, vagy a felsoroltak helyettesei. Mentésítésnek csak közérdekű a kormány va- lamely tagjának, valamely törvényhatóság első tisztviselőjének, törvény alapján szervezett testü- llet elnökének, bevett keresztény hitfelekezet püspö- kének (érsekének), a magyarországi református egyház egyetemes konventje elnökének, vagy a magyarországi ág. hitv. evangélikus egyház egye- temes felügyelőjének előterjesztésére, avagy ilyen előterjesztés nélkül is a bizottság valamely tag- jának kezdeményezése alapján van helye.

A jelen törvény hatálybalépésének napját kö- vető első évben legfeljebb 50 zsidót lehet ilvkep mentesíteni. További mentesítésnek csak abban a mértékben van helye, hogy a jelen bekezdés érte- lében mentesített életben levő személyek összes száma a 150-et nem haladhatja meg.”

III.

A II. §. 1. bekezdése 2. pontjának utolsó sorát helyett a következő szöveget kell írni:

„... kétizben részesült, valamint arra, akinek atyját az 1914—18. évi háborúban arany, vagy legalább kétizben nagyezüst vitézségi érmmel tüntették ki.”

IV.

A II. §. 1. bekezdése 3. pontjának utolsó szava helyett a következő szöveget kell írni:

„részesült, valamint ennek gyermekeire.”

V.

A II. §. 1. bekezdése 4. pontjának utolsó sora helyett a következő szöveget kell írni:

„hadirokkant, továbbá annak feleségére és gyermekeire, aki a jelen törvény hatálybalépése- kor 75 százalékban hadirokkant.”

VI.

A II. §. 2. bekezdése után új harmadik (utó- ső) bekezdés:

„Az 1. bekezdés 1—5. pontjának rendelkezé- sei az 1914—18. évi háború befejezése után az országért vívott harcokban résztvevőkre is meg- felelően alkalmazni kell.”

VII.

A 29. §. 2. bekezdésének 4. és 5. pontjában levő „felvidéki” szót a bizottság törölte.

A felsőházi tagok részéről előterjesztett egyé- ni módosító indítványokat az albizottság a törvény szövegével szemben azért mellőzte, mert az igaz- ságügyminiszter megnyugtató kijelentést tett arra nézve, hogy a felsőházi tagok részéről felmerül- kifogások túlnyomó részét a kormány a törvény végrehajtása során kiadandó rendeletekben fi- gyelemmel fogja követni.

Az albizottság csütörtökön jelentést tesz az egyesített bizottságnak, mely befejezi tárgya- lásait legkésőbb péntek délelőtt.

A felsőház elnöke, Széchenyi Bertalan gróf délelőtt rövid tanácskozást folytatott a minisz- terelnökkel. A tanácskozások eredményeként szombat délelőtt összehívták a felsőház plénü- mát. A zsidójavaslat plenáris tárgyalása elő- reláthatólag három napot vesz igénybe, kedden befejeződik.

— Az IOKS megkönnyíti a kisipari kölcsönök fo- lyósítását. Az ország iparossága körében koráb- ban az a kívánság merült fel, hogy az Iparos- sok Országos Központi Szövetkezete, amely tudvalévően a vidéki iparosság hitellellátását intézi, decentralizáció útján tegye lehetővé a kölcsönfolyósítás gyorsítását. Az Iparosok Or- szágos Központi Szövetkezetének elnöksége be- hatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel és arra az elhatározásra jutott, hogy az ország mint- egy háromszáz ipartestületében megbízza az ipartestületi jegyzőt a kisiparosok kölcsön- ügyeinek előkészítésével és a fölkérendő „IOKS megbízottak” útján az eddiginél gyo- rább és simább lebonyolítást biztosít. A meg- bízottak tökéletes tájékoztatást nyernek a köl- csönfolyósítások szabályairól, megfelelő és részletes utbaigazítást nyújtanak a kölcsön- igénylő iparosoknak, előkészítik a szükséges kérvényeket és azok mellékleteit és így gon- doskodnak arról, hogy az IOKS-hoz már olyan kérvények kerüljenek be, amelyek gyors elin- tézése eleve is biztosítva van.